

ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ У 2024 РОЦІ ТА ЗАВДАННЯ НА 2025 РІК

Наукова доповідь загальним зборам НАПН України 4 квітня 2025 р.

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7115>

КРЕМЕНЬ

Василь Григорович

доктор філософських наук,
професор, дійсний член
(академік) НАН України і
НАПН України, президент
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Анотація. У доповіді окреслені основні результати наукової, науково-технічної (експериментальної), науково-організаційної, експертної та освітньої діяльності Національної академії педагогічних наук України у 2024 р., яка здійснювалася в умовах третього року загарбницької війни, розв'язаної рф, і спрямовувалась на системне науково-методичне вирішення освітніх, педагогічних і психологічних проблем суспільного розвитку, реалізацію пріоритетів державної освітньо-наукової політики, підвищення наукового потенціалу в галузі освіти, педагогіки і психології, посилення його впливу на забезпечення стійкості українського суспільства в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення країни із урахуванням завдань європейської інтеграції.

НАПН України продовжувала планомірну участь в обґрунтуванні, розробленні та імплементації освітнього і наукового законодавства нового покоління, адаптації вітчизняної освітньо-наукової сфери до стандартів Євросоюзу у співпраці з МОН України, парламентським Комітетом з питань освіти, науки та інновацій, іншими органами державного правління, Національною радою України з питань розвитку науки і технологій, її Адміністративним і Науковим комітетами, Національною та національними галузевими академіями наук, Національним Еразмус+ офісом в Україні, Офісом Горизонт Європа в Україні щодо євроінтеграції освіти і науки, іншими організаціями. Якнайбільше зусиль докладено щодо розвитку інноваційної людини, формування конкурентоспроможного людського капіталу, консолідації української нації, забезпечення громадянського і патріотичного виховання засобами освіти і науки.

Представлено результати роботи академії, її наукових установ і університету, колективів вчених, дійсних членів і членів-кореспондентів. Охарактеризовано виконання статутних завдань НАПН України і стратегії її розвитку, роботу загальних зборів, методологічних семінарів і Президії НАПН України та розкрито кадровий потенціал установ. Наведено найвагоміші наукові здобутки вчених академії із зазначенням впливу результатів діяльності НАПН України на розвиток економіки, підвищення обороноздатності та безпеки країни, здоров'я та якості життя, розвиток передової науки, освіти, соціальної сфери, культури, збереження навколишнього природного середовища, формування державної політики.

Ключові слова: Національна академія педагогічних наук України; наукова діяльність; освіта України; педагогіка, психологія; науково-методичний супровід; інноваційна людина; військова агресія.

Упродовж 2024 р., третього року розв'язаної рф загарбницької війни, діяльність НАПН України було спрямовано на системне науково-методичне розв'язання освітніх, педагогічних і психологічних проблем суспільного розвитку, реалізацію пріоритетів державної освітньо-наукової політики, підвищення наукового потенціалу в галузі освіти, педагогіки і психології, посилення його впливу на забезпечення стійкості українського суспільства в умовах воєнного

стану та повоєнного відновлення країни із урахуванням завдань європейської інтеграції.

У 2024 р. наукову, науково-технічну (експериментальну), науково-організаційну, експертну та освітню діяльність НАПН України здійснювала відповідно до указів Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», «Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни», «Про вдосконалення вищої освіти в Україні», «Про Консультативну раду з питань сприяння розвитку системи загальної середньої освіти», «Про пріоритетні заходи щодо розвитку професійної (професійно-технічної) освіти»; законів України «Про дошкільну освіту», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про внесення змін до деяких законів України щодо пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та інноваційної діяльності», «Про основи національного спротиву», «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»; постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року», «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти»; розпоряджень Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки», «Про затвердження національного плану щодо відкритої науки», «Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 р.», Стратегічного плану діяльності МОН до 2027 року, інших важливих актів законодавства у сфері освіти і науки, а також Стратегії розвитку НАПН України на 2023-2027 роки, Пріоритетних напрямів наукових досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології в НАПН України на 2023-2027 рр. з метою наближення перемоги у російсько-українській війні та ефективного повоєнного відновлення країни на інноваційній основі.

Повний текст звіту про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2024 р. (Кремень ред., 2025b; 2025c), схваленого Президентом НАПН України 2 квітня 2025 р., розміщено на веб-сайті академії. Там оприлюднено також Інформацію НАПН України щодо виконання Державного бюджету України за 2024 рік (НАПН України, 2025a) та збірник «Наукова продукція

НАПН України за 2024 рік, рекомендована для впровадження» (Луговий & Топузов, ред., 2025).

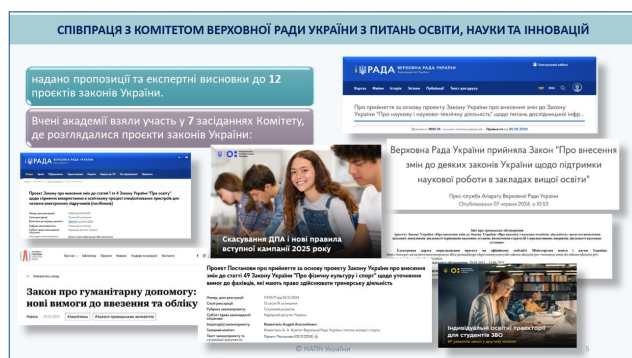
Діяльність НАПН України впродовж 2024 р. систематично висвітлювалася на сайті та у Віснику НАПН України, інших інформаційних джерелах. У зв'язку з цим у доповіді викладено *найсуттєвіші результати діяльності* академії, її Президії, відділень і наукових установ у 2024 р та завдання на 2025 р.

Україна вступила в четвертий рік виснажливої війни. Нові суворі й тривалі випробування зумовили комплексну перебудову діяльності академії з огляду на системне підвищення впливу властивими їй методами на забезпечення відсічі ворогу, посилення обороноздатності і безпеки держави, повоєнне високотехнологічне відновлення країни, її ефективну євроінтеграцію (Кремень, 2025a).

У звітному 2024 р., як і в попередні роки, колективи наукових установ академії, усі члени академії гідно відповідали на виклики часу, демонструючи національну єдність у протистоянні агресору

і в здійсненні історичних європейських прагнень українського народу.

Більш тісною і продуктивною стала співпраця з владними структурами країни, зокрема з Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Тільки експертних висновків на законопроекти в минулому році академія підготувала більше 50.

Розпочато реалізацію нової Програми спільної діяльності МОН України і НАПН України на 2024-2026 рр., яка охоплює широкий спектр актуальних питань модернізації освітньої і наукової сфер (НАПН України, 2024с; Кремень та ін., 2024а).

Продовжено реалізацію таких програм з Національною академією наук (НАПН України, 2022; Кремень та ін., 2024b), Національною академією медичних наук (НАПН України, 2023а; Кремень та ін., 2025), укладено програму з Національною академією правових наук (НАПН України, 2024d).

Академія співпрацювала з Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, Державною службою якості освіти України, Українським центром оцінювання якості освіти, Національним агентством кваліфікацій, Спільною ректорів закладів вищої освіти України та іншими державними і громадськими організаціями.

Проводилися спільні заходи з Національним Еразмус+ офісом в Україні, забезпечено представництво академії у Програмі ЄС «Горизонт Європа».

Продовжувалась робота з **удосконалення діяльності** самої академії.

Забезпечено послідовну реалізацію Плану заходів з **реформування НАПН України** на 2023 і 2024 роки (Кабінет Міністрів України, 2021).

Продовжено виконання Стратегії розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2023-2027 роки (НАПН України, 2023с).

Затверджено Концепцію розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки (НАПН України, 2024g; Драч та ін., 2024а; Кремень та ін., 2024с).

З огляду на потреби війни, повоєнне відновлення та євроінтеграцію країни корегувалася тематика наукових досліджень НАПН України, оптимізовано співвідношення фундаментальних і прикладних досліджень, терміни їх виконання, склад виконавців.

Удосконалено структурну організацію наукових установ.

Поліпшенню діяльності академії сприяло проведення у 2024 р. державного аудиту її фінансового стану та використання коштів державного бюджету. Складено і виконується план заходів НАПН України з усунення виявлених недоліків та їх недопущення у подальшій роботі. Зокрема, переглянуто низку нормативно-правових документів основної діяльності.

На інноваційний розвиток наукових установ істотно вплинуло проходження ними чергової державної атестації за новою методикою.

Нині в академії **функціонують 12 наукових установ та Університет менеджменту освіти** (НАПН України, n.d.), які сукупно забезпечують дослідження усіх ланок освіти та актуальних проблем психологічної науки і практики. Це дієздатні і знані в Україні та за кордоном академічні колективи.

У звітному році проведено системну роботу із зміцнення та омолодження складу членів академії, яку успішно завершено на початку цього року.

Чисельність наукових працівників станом на 1 січня 2025 р. склала 777 осіб. Серед них за основним місцем роботи 546 (70 %) вчених, із яких 137 докторів наук і 277 кандидатів наук (або 73 % з науковими ступеннями). Також в академії працювали 99 науково-педагогічних працівників, з них 83 (84 %) за основним місцем роботи, з яких 73 (74 %) з науковими ступеннями, та 22 педагогічні працівники.

Забезпечено умови для розвитку діяльності молодих вчених, їх рад. За програмою підтримки наукової молоді у 2024 р. на конкурсних засадах

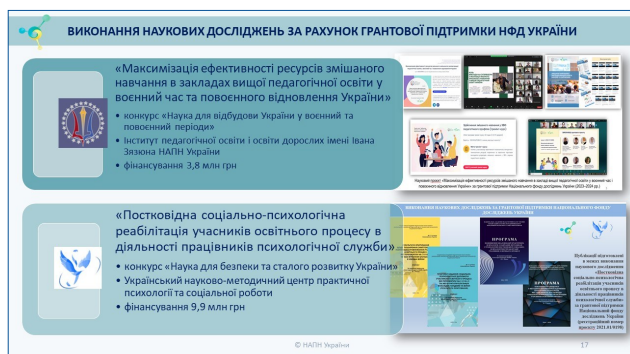
виконано 3 прикладні наукові дослідження (Коваленко та ін., 2025). За вагомі досягнення та особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти та науки ряд молодих колег отримали державну іменну стипендію, стипендію Кабінету Міністрів України.

В установах академії у 2024 р. за рахунок бюджетного фінансування виконувалося **109 наукових досліджень**, з яких 36 (33 %) фундаментальних і 73 (67 %) прикладні (НАПН України, 2024а; 2024б). З них 7 річних прикладних досліджень спрямовувалися на розв'язання освітніх проблем, що потребують невідкладного розгляду. Розпочато 51 наукове дослідження, завершено 41.

Крім того, виконувалися наукові дослідження за рахунок грантів Національного фонду досліджень України за напрямками «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди» та «Наука для безпеки та сталого розвитку України».

У контексті статутних завдань НАПН України також вели дослідження члени академії.

Усього за результатами наукових досліджень вченими наукових установ та членами академії опубліковано понад 2,6 тис. праць, зокрема 86 монографій, 29 підручників, 81 навчальних програм і посібників, 69 методичних посібників і рекомендацій, 9 словників і довідників, 86 збірників наукових праць, 1446 статей у фахових виданнях та 797 інших видів видавничої продукції. В наукових установах отримано 42 свідоцтва про реєстрацію об'єктів авторського права та подано 36 заявок.

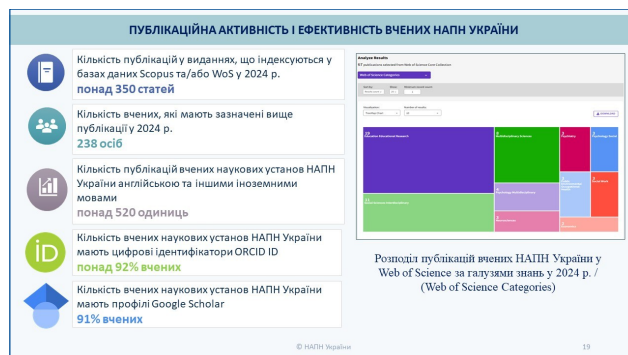

У 2024 р. дійсними членами, членами-кореспондентами та вченими наукових установ НАПН України опубліковано 350 статей у виданнях, що індексуються Scopus та Web of Science. Найбільше публікацій в Інституті цифровізації освіти (67 од.) та Інституті педагогіки (45 од.).

Загалом такі публікації мають 238 вчених наукових установ і членів НАПН України, частка цих вчених становить, зокрема в Інституті вищої освіти – 64 %, Інституті професійної освіти – 44 %, Інституті цифровізації освіти – 43 %.

Близько 92 % вчених мають цифрові ідентифікатори ORCID, понад 91 % – профілі у Google Scholar.

Більш як 520 публікацій вчених здійснено англійською та іншими іноземними мовами.

Кожне відділення академії спрямовувало зусилля вчених відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки на дослідження найбільш актуальних проблем нинішнього часу. Їх ефективне виконання дало змогу підготувати і запропонувати суспільній, зокрема освітній практиці, важливі розробки з високим рівнем їх застосування і впливу.

1. По **Відділенню філософії освіти, загальної та дошкільної освіти** і його установах: Інститут проблем виховання, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського та окремі наукові підрозділи Інституту педагогіки НАПН України.

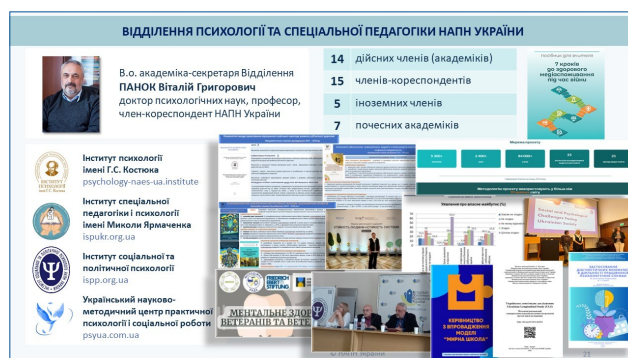
По-перше. Проведено комплекс досліджень з метою науково-методичного забезпечення реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності згідно з відповідними законом та Стратегією на період до 2030 року.

Зокрема з цією метою:

- Опубліковано препринти «Стан військово-патріотичного виховання старшокласників закладів загальної середньої освіти: результати всеукраїнського опитування» (Канішевська & Рагозіна, 2024) та «Громадянська ідентичність на перетині суспільних змін» (Окушко ред., 2024), а також наукове видання «Міждисциплінарний тезаурус дослідження освітніх та виховних проблем на пограниччі України» (Сисоєва та ін., 2024).
- Апробовано 20 навчальних і тренінгових програм для професійної підготовки / підвищення кваліфікації, неформальної освіти педагогічних та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.
- Обґрунтовано концептуальні та теоретичні засади трансформації державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти в умовах війни, розроблено модель проектування освітньо-розвивального середовища закладу загальної середньої освіти в контексті цифровізації суспільства під час воєнного стану та методик її реалізації (Онаць та ін., 2024).

По-друге. Продовжено системні дослідження щодо концептуального обґрунтування і розроблення норм нового Закону України «Про дошкільну освіту», успішно прийнятого 24 червня 2024 р., та підготовки відповідних підзаконних актів (Закон України, 2024).

По-третє. Удосконалено науково-методичне забезпечення мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України, що нині охоплює понад 13 тис. закладів (ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 2024).

2. По *Відділенню психології та спеціальної педагогіки* і його установах: Інститут психології імені Г.С. Костюка, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка, Інститут соціальної та політичної психології, Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи.

По-перше. Щодо забезпечення психічного здоров'я та благополуччя в умовах війни:

- Розроблено концептуальну модель технологій і на її основі — технології забезпечення психічного здоров'я і благополуччя освітян, «внутрішніх» і «зовнішніх» вимушених переселенців (Карамушка ред., 2024; Карамушка, 2024).
- Створено технології психофізіологічного забезпечення життєстійкості фахівців соціономічних професій та різних верств населення в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення (Кокун ред., 2024а; 2024б).
- Розроблено варіативні технології психолого-педагогічного супроводу психологічної безпеки освітнього середовища та методики вимірювання їх ефективності, виявлено характеристики інформаційної психологічної безпеки (Лунченко ред., 2024).

По-друге. Розроблено:

- Концепцію, стратегічний підхід і комплекс соціально-психологічних стратегій формування та відновлення здорового способу життя особистості в умовах війни (Дворник ред., 2024).
- Концепцію взаємодії спільнотних ідентичностей та виявлено їх соціально-психологічні ефекти в умовах міждержавного воєнно-політичного протистояння (Губеладзе ред., 2024).
- Створено моделі у системі взаємодії «сім'я — школа» (Бевз ред., 2024).
- З'ясовано регіональні особливості ідентифікації учнівської та студентської молоді. Створено та апробовано веб-квест з метою активізації національного самоідентифікування молоді; технологічну схему розроблення сценаріїв розви-

тку національної ідентичності в освітньому просторі; алгоритм роботи над розвитком громадянської компетентності (Остапенко ред., 2024).

По-третє. У сфері освіти дітей з особливими освітніми потребами:

- Розроблено аналітичні матеріали, які увійшли до методичних рекомендацій МОН України щодо впровадження безбар'єрності освітніх послуг, зокрема для дітей дошкільного віку (МОН України, 2024а; Бабяк та ін., 2024).

- Створено інструментарій для підтримки психологічного благополуччя родин дітей з особливими освітніми потребами, які переживають стрес і труднощі через військові дії (Бужинецька, 2024).

- Розроблено та впроваджено в практику 10 модельних навчальних програм, які отримали гриф МОН України, для навчання учнів з порушеннями інтелектуального розвитку 5-10 (11) класів (Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2024).

3. По *Відділенню загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем* та його установах: Інститут педагогіки, Інститут цифровізації освіти та Інститут обдарованої дитини.

По-перше. Зроблено істотний внесок у формування дидактичної системи реалізації нового змісту базової середньої освіти на предметному циклі (7-9 класи), а саме:

- Укладено низку навчальних програм, упроваджені в освітню практику 20 нових підручників для 7 класу (Інститут педагогіки НАПН України, 2024а), підготовлено комплект 18 нових підручників для 8 класу (Інститут педагогіки НАПН України, 2024б).

- Обґрунтовано моделі, форми і засоби реалізації технологій STEM освіти в гімназії на основі розробленого міжгалузевого навчального курсу (Левченко та ін., 2024) та методики формування природничо-наукової компетентності учнів 7-9

класів в освітньому процесі з біології і хімії (Rogoza et al., 2024).

- Розроблено методику навчання української мови учнів 5-6 класів закладів з навчанням мовами національних меншин в умовах багатомовної освіти, створено дидактико-методичний комплект, що складається з навчально-методичного посібника, хрестоматії, практикуму та методичних рекомендацій (Богданець-Білокаленко & Караман, 2024).

- Створено діагностувальний інструментарій для комплексного виявлення навчальних втрат у початковій (Петрук та ін., 2024) і базовій (Алексєнко та ін., 2024) середній освіті, запропоновано механізми їх мінімізації і шляхи їх подолання.

По-друге. Істотно поповнено концептуально-методологічне і науково-методичне підґрунтя для впровадження профільного навчання, а саме:

- Розроблено концептуальні засади профільної середньої освіти, основні положення яких знайшли відображення у прийнятих колегією МОН України Концептуальних засадах реформування профільної середньої освіти академічних ліцеїв (МОН України, 2024с).

- Обґрунтовано дидактичні підходи і механізми формування та реалізації обов'язкового компонента змісту профільної середньої освіти академічного спрямування. Створено освітню програму академічного спрямування, чотири модельні навчальні програми з предметів обов'язкового освітнього компонента. Запропоновано систему навчальних курсів і змістових модулів як доповнення до профільних предметів або самостійних освітніх компонентів (Засєкіна, 2024; Засєкіна та ін., 2025).

По-третє. Обґрунтовано зміст спеціалізованої освіти наукового спрямування на рівні здібностей і вмінь, які слід розвивати і формувати в учнів у процесі здобуття наукової освіти (Волощук та ін., 2024; Сліпухіна & Савченко, 2023).

По-четверте. Щодо цифровізації освіти:

- З урахуванням європейського досвіду для закладів загальної середньої освіти запропоновано принципи і критерії діагностики інформаційно-цифрового середовища та інструменти аналізу його ефективності (Овчарук, 2024).

- Розроблено модель відкритого освітнього середовища з елементами штучного інтелекту та методичні рекомендації для педагогічних працівників щодо його використання в освітній практиці (Шишкіна ред., 2024).

- Створено і впроваджено модель розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників на основі відкритих освітньо-наукових інформаційних систем (Іванова та ін., 2024).

4. По *Відділенню професійної освіти і освіти дорослих* та його установах: Інститут професійної освіти та Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна.

По-перше. У сфері професійної (професійно-технічної) і фахової передвищої освіти розроблено:

- Принципи організації змішаного навчання (Герлянд, 2024), розроблення і застосування цифрової платформи (Гуржій & Пригодій, 2024), екоорієнтованих педагогічних технологій професійної підготовки кваліфікованих робітників (Герлянд & Каленський, 2024), механізми державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти (Радкевич & Кравець ред., 2024).

- Методику відбору та структурування змісту розвитку професійної компетентності педагогічних працівників фахових коледжів в умовах пандемії, воєнного та повоєнного часу (Тітова, 2024; Пашенко & Остапенко, 2024).

По-друге. У сфері педагогічної освіти:

- Обґрунтовано модель та концепцію оновлення змісту підготовки викладачів закладів вищої педагогічної освіти до професійної діяльності в умовах цифрової трансформації суспільства (Петренко та ін., 2024a; 2024b; 2024c).

- Визначено особливості відбору і структурування змісту психолого-педагогічної підготовки педагогів.

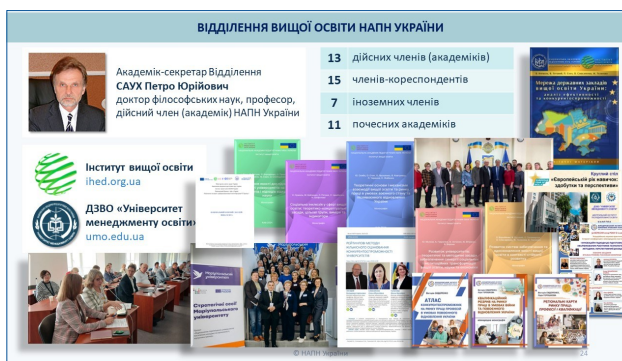
- Укладено глосарій щодо змісту професійної підготовки вчителів (Авшенюк & Огієнко, 2024). Розроблено дві навчальні програми формування професійних компетентностей педагогів (Баніт, 2024b; Радомський, 2024).

По-третє. У сфері освіти дорослих:

- Розроблено професійний стандарт «Андрагог» (Лук'янова та ін., 2024).

- Обґрунтовано андрагогічно орієнтовану модель професійного розвитку науково-педагогічних працівників в умовах неформальної та інформальної освіти (Баніт, 2024a).

5. По *Відділенню вищої освіти* та його установах: Інститут вищої освіти та Університет менеджменту освіти.

По-перше. Отримані нові фундаментальні і прикладні результати щодо підвищення конкурентоспроможності вищої освіти, зокрема:

- З'ясовано потужні світові процеси конкурентної диференціації і інтеграції університетських мереж.

- Запропоновано рейтингові методи кількісного оцінювання конкурентоспроможності університетів та мотивуючий механізм їх мережевого розвитку (Луговий та ін., 2024).

- Проаналізовано стан, ефективність і конкурентоспроможність мережі державних закладів вищої освіти України, обґрунтовано пропозиції з її оптимізації, насамперед шляхом укрупнення закладів (Кремень ред., 2024d).

По-друге. Щодо інтеграції у європейські прос-тори вищої освіти і досліджень:

- Підготовлено і видано оновлений «Національний освітній глосарій: вища освіта» (Кремень, Бахрушин & Рашкевич, ред., 2024).

- Розроблено «Концепцію розвитку відкритої науки в науковій організації» (Драч та ін., 2024a; 2024c; Драч & Петроє ред., 2024b).

- Розроблено теоретичні і методичні засади та проаналізовано досвід визначення стратегій розвитку університетів з позицій синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки (Мелков ред., 2024).

- Узагальнено результати наукових досліджень використання штучного інтелекту в освітньому процесі, формування цифрових компетент-

ностей та підвищення якості підготовки фахівців (Ivanova et al., 2024).

По-третє. Щодо зв'язку вищої освіти з ринком праці та подолання кваліфікаційного розриву:

- Проаналізовано вітчизняний досвід взаємодії вищої освіти та ринку праці в умовах воєнного стану й післявоєнного відновлення України та запропоновано її модернізовані механізми (Скиба ред., 2024).

- Виявлено тенденції глобального і національного ринків праці та освітніх послуг, попит на компетентності, кваліфікації у сфері вищої освіти, вивчено професійні запити замовників освітніх послуг (роботодавців, студентів, випускників) (Скиба ред., 2024).

- Розроблено і впроваджено систему короткострокового прогнозування попиту на нові спеціальності, компетентності, кваліфікації, сфери діяльності на регіональному і локальному ринках праці (Сидоренко, 2024b; 2024c).

- З'ясовано багатовимірність кваліфікаційного розриву між вищою освітою і ринком праці (Лугувий & Таланова ред., 2024).

- Розроблено й експериментально апробовано науково-методичне забезпечення підготовки конкурентоздатних на ринку праці фахівців, що включає міжнародну монографію, регіональні карти ринку праці, атлас конкурентоспроможних на ринку праці професій в умовах повоєнного відновлення України (Сидоренко & Горошкова, 2024a; 2024b; Сидоренко, 2024a).

Установи академії істотно розширили *експериментальну діяльність*. Вона включала 72 експерименти різних рівнів за участю близько 800 закладів освіти, 408 з яких затверджено МОН України. Під науковим керівництвом вчених академії проведено 24 всеукраїнські експерименти.

У 2024 р. забезпечено комплексне *впровадження* наукових результатів шляхом їх публікації, апробації, виставкової популяризації, практичного використання.

Збільшено наповнення *Електронної бібліотеки НАПН України* ресурсами, підготовленими вченими академії. За минулий рік внесено понад 3,8 тис. ресурсів. Нині в бібліотеці близько 37 тис. повнотекстових ресурсів, які завантажено понад 17 млн разів, з них 3 млн завантажень у 2024 р. зі 195 країн світу, найбільше – з України, США, Франції, Німеччини.

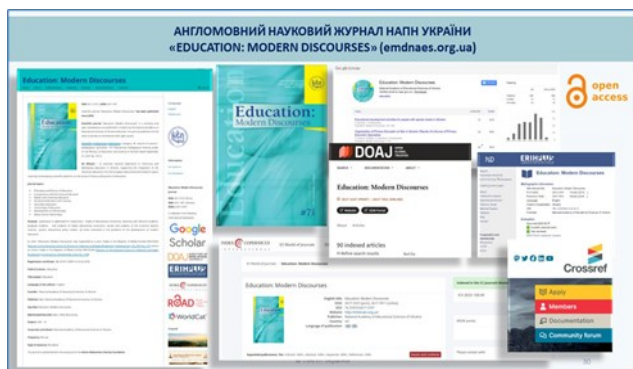
Продовжено вдосконалення 39 наукових *періодичних видань*, де засновники/співзасновники – НАПН України та її наукові установи. З-поміж них – 31 друковане та 8 електронних. З них 35 (90 %) належать до категорій «А» та «Б» (у 2020 р. було 25 видань). Усі видання мають міжнародний стандартний номер; усі, крім одного, створили власні вебсайти або вебсторінки, 95 % видань присвоюють статтям DOI, 95 % – розміщують повні тексти у відкритому доступі, підтримуючи ініціативу «Відкритої науки».

Особливо актуальним є видання категорії А «Інформаційні технології і засоби навчання» Інституту цифровізації освіти, яке представлено в базі даних Web of Science Core Collection. За імпакт-фактором (JIF) журнал у четвертому кварталі Q4, за індикатором цитування (JCI) – у третьому кварталі Q3. У 2024 р. здійснено 132 тис. переглядів сторінок майже 75 тис. користувачами із 209 країн/регіонів (найбільше з України – 50 %, Сінгапуру – 16 % та США – 7 %).

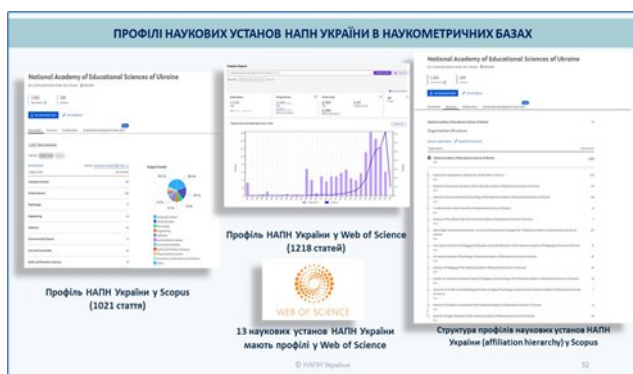

Опубліковано сьомий номер англомовного наукового періодичного видання НАПН України «*Education: Modern Discourses*», що представлений в різних базах даних, реєстрах і пошукових системах, зокрема в Index Copernicus International Journals Master List, де отримав найвищу оцінку для України щодо Index Copernicus Value — 100.00 одиниць.

Регулярно публікувалося популярне електронне наукове періодичне видання відкритого доступу «Вісник Національної академії педагогічних наук України». У 2024 р. опубліковано 92 матеріали, які переглядалися 69 тис. разів, найбільше користувачів з України (84 %), США (4 %), Німеччини і Польщі (по 2 %).

Успішно функціонували *профілі НАПН України* у Scopus і Web of Science, де розміщені профілі всіх наукових установ.

Усі наукові установи академії представлено на 57-83 місцях з-поміж понад 400 університетів та наукових установ за рейтингом, складеним Національною бібліотекою України імені В.І. Вернадського у рамках проекту «Бібліометрика української науки».

Вчені академії проводили *експертну діяльність*, брали участь у роботі близько 90 експертних, акредитаційних, робочих груп і комісій, агентств, програмних комітетів, організацій, підприємств тощо.

У звітному році вчені НАПН України організували або взяли участь у близько 4 тис. різноманітних *науково-практичних заходів*.

НАПН України здійснює значимую *освітню діяльність*. Підготовка здобувачів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та наукового ступеня доктора наук провадилася в 11 наукових установах у галузях знань: «01 Освіта / Педагогіка»; «05 Соціальні та поведінкові науки»; «23 Соціальна робота»; «28 Публічне управління та адміністрування» та в докторантурі 10 наукових установ у галузі педагогічних та психологічних наук, галузі наук з державного управління.

У 2024 р. в аспірантурі навчалися 367 здобувачів, з них 38 за державним замовленням; у докторантурі – 34, з яких 12 за державним

замовленням. Досягнуто істотне збільшення ефективності підготовки аспірантів.

У 2024 р. у 10 наукових установах діяли 12 спеціалізованих вчених рад з правом розгляду та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук. У разових спеціалізованих вчених рада для присудження ступеня доктора філософії у 9 наукових установах НАПН України відбулося 43 публічних захисти дисертацій, що на 43 % більше ніж у 2023 р.

У *Міжвідомчій раді з координації досліджень* у галузі освіти, педагогіки і психології проаналізовано 117 тем дисертаційних досліджень, у межах консультативної допомоги скориговано 97 тем (83 %).

У Навчально-науковому інституті менеджменту та психології, Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти Університету менеджменту освіти та в Інституті професійної освіти за кошти фізичних і юридичних осіб провадилася *підготовка на бакалаврському і магістерському рівнях вищої освіти* з восьми спеціальностей. Загальна чисельність студентів на кінець звітного року становила 1,4 тис. осіб.

В Університеті менеджменту освіти, Інституті педагогіки та Інституті спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка *підвищили кваліфікацію* 6,7 тис. керівників, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників

закладів освіти, установ, організацій, з них 5 тис. — за державним замовленням.

Міжнародне наукове співробітництво академії в умовах воєнного стану та на виконання завдань євроінтеграції спрямовувалося на розширення міжнародних контактів та підвищення їх ефективності. Зокрема упродовж 2024 р. здійснювалися:

- активна участь у реалізації майже 60 міжнародних науково-освітніх проектів і програм;
- наукова співпраця із іноземними членами академії, науковими установами і закладами освіти багатьох країн, міжнародними організаціями та фондами, як у межах 35 угод про співробітництво, укладених академією, так і в межах сотень угод, укладених безпосередньо її установами;

- здійснення експертної діяльності вчених НАПН України та членство у понад 50 міжнародних організацій та наукових асоціацій, редакційних колегій зарубіжних наукових видань;

- організаційні заходи щодо пролонгації діяльності Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України в Інституті педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України до 31 грудня 2028 р. (НАПН України, 2024h).

У 2024 р. в умовах дії воєнного стану відбулися дві сесії *загальних зборів* НАПН України у дистанційному форматі:

- 5 квітня — звітні збори «Про діяльність НАПН України у 2023 році та завдання на 2024 рік»;
- 22 листопада — тематичні збори «Захист і підтримка ментального здоров'я українців в умовах воєнного стану: виклики і відповіді» з представленням наукової доповіді, підготовленої вченими Відділення психології та спеціальної педагогіки (Панок & Куліш, 2024).

Проведено також два загальноакадемічні *методологічні семінари*:

- 4 квітня — «Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації», підготовлений Відділенням загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем (Ляшенко ред., 2024);
- 21 листопада — «Розвиток національної професійної освіти в умовах війни, повоєнного відновлення та євроінтеграції України», підготовлений Відділенням професійної освіти і освіти дорослих (Радкевич, 2024).

Відбулося 17 (12 планових і 5 позачергових) *засідань Президії НАПН України*, на яких розглянуто понад 300 питань зі статутної діяльності академії.

Зокрема проведено *спільні засідання* Президії НАПН України із:

- Комітетом педагогічних наук Польської академії наук, на якому розглянуто питання «Вища освіта України в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення» (НАПН України, 2024е).
- Вченою радою Сумського державного університету «На шляху до університету світового класу: досвід і перспективи». Розглянуто актуальні питання підвищення конкурентоспроможності мережі закладів вищої освіти України (НАПН України, 2024f).

Науково-інформаційна діяльність у 2024 р. передусім спрямовувалася на активізацію функціонування порталу і сторінок НАПН України у соціальних мережах, IT-платформах, відеохостингах.

Тривала співпраця із всеукраїнськими газетами «Україна молода», «Українська літературна газета», «Слово Просвіти», «Світ», «Освіта і суспільство», журналами «Світогляд», «Трибуна».

Діяльність академії, а також особисту участь науковців висвітлено у багатьох теле- та радіопередачах.

У 2024 р. пріоритетними напрямками *цифровізації діяльності* НАПН України було: системне адміністрування наявних ресурсів, використання Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади, інформаційно-технічний супровід виконання наукових та експериментальних досліджень. Забезпечувався вільний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Elsevier, Scopus, де створено профілі установ та до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Для проведення і подальшого перегляду заходів (онлайн занять, веб-конференцій, вебінарів, онлайн засідань) застосовувалися цифрові технології комунікації, для організації робочого процесу — різні хмарні сервіси.

НАПН України в 2024 р. отримано *фінансування* з державного бюджету в сумі 293,1 млн грн.

Порівняно з 2023 р. фінансування за загальним фондом збільшилося на 46,6 млн грн, або на 18,9 %, що обумовлено підвищенням посадових окладів, мінімальної заробітної плати.

Водночас академією отримано 56,3 млн грн за спеціальним фондом бюджету (власні надходження бюджетних установ), що на 9,6 млн грн (20,5 %) більше, ніж у 2023 р., у т.ч. кошти на реалізацію грантових угод — 9,9 млн грн, із них за договорами, укладеними з Національним фондом досліджень України — 5,9 млн грн; на реалізацію грантових угод з міжнародним та іноземним фінансуванням — 4,0 млн грн.

Упродовж звітнього року до НАПН України із усіх джерел фінансування надійшло 349,3 млн грн. Питома вага фінансування за рахунок загаль-

ного фонду бюджету у коштах, які отримали установи академії, становила, як і в 2023 р., 84 %.

У надзвичайних умовах воєнного стану, боротьби за суверенітет і територіальну цілісність України, подальшої євроінтеграції перед НАПН України постають відповідальні завдання.

У 2025 р. **першочергову увагу слід приділити наступному.**

1. У ранньому розвитку дітей та дошкільній освіті.

Науково-методичний супровід прийнятого у 2024 р. за активної участі вчених академії нового Закону України «Про дошкільну освіту» (Закон України, 2024). Вчені академії мають відігравати ключову роль у розробленні відповідних концепцій, програмно-методичного забезпечення і обґрунтуванні нормативно-правових актів з метою своєчасної і повної реалізації закону.

2. Щодо загальної середньої освіти.

Тут у вирішальну стадію входить процес впровадження профільної середньої освіти. Важливо забезпечити реалізацію Державного стандарту профільної середньої освіти (Кабінет Міністрів України, 2024) і здійснити його програмно-методичний супровід, включно з якісними підручниками, посібниками, програмами, ефективними методами з використанням цифрових технологій, а також шляхом оптимізації профільної шкільної мережі.

Ураховуючи надзвичайну важливість і складність питання, буквально вчора підписано експертний висновок НАПН України на законопроект щодо змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту». Створення ліцеїв потребує додаткового опрацювання і широкого громадського обговорення із залученням експертів з різних регіонів країни, а також оцінювання ризиків прийняття зазначеного законопроекту (Верховна Рада України, 2025).

У зв'язку зі складністю формування мережі ліцеїв профільному Комітету Верховної Ради України і МОН України пропонується наступне.

Свого часу Міністерством освіти і науки України було зроблено першу спробу перейти на повний зміст і 12-річний термін навчання в середній загальній освіті, що передбачало серед багатьох профілів старшої школи уніфікований профіль, який означав, по суті, відсутність профілю. Тоді виходили, зокрема з того, що не скрізь можна забезпечити створення повноцінних ліцеїв (гірська місцевість і т.п.). Запровадження такого підходу сьогодні забезпечило б створення ліцеїв там, де це доцільно, і водночас збереження можливості надання повноцінної середньої освіти там, де цього зробити поки що неможливо. Переконали, що ефективність роботи нових ліцеїв спонукала б самих батьків шукати можливість створення повноцінних ліцеїв в усіх регіонах України.

На порядку денному за цим напрямом також залишається необхідність максимальної компенсації освітніх втрат і розривів, забезпечення якості і доступності всіх ланок початкової і середньої освіти на засадах дитиноцентризму.

3. У позашкільній освіті.

Слід створювати сприятливі умови для здійснення повною мірою принципу дитиноцентризму в освіті в позаурочний час. Насамперед — шляхом долання нерівномірного доступу до позашкільної освіти в містах і селах, використання для цього закладів загальної середньої освіти, особливо в сільській місцевості та для переміщених дітей, можливостей дистанційного навчання. У цій освітній ланці за 15 років дії чинного закону також назріли законодавчі оновлення.

4. Для патріотичного виховання.

Необхідно забезпечити якісний науковий і методичний супровід формування національної та громадянської ідентичності, підготовки молодих людей до захисту України згідно із новим законодавством.

Саме цьому був присвячений загальноакадемічний методологічний семінар «Стратегічні орієнтири та інноваційні практики утвердження української національної ідентичності в умовах воєнного стану», що відбувся 3 квітня (НАПН України, 2025b).

5. У професійній (професійно-технічній) і фаховій передвищій освіті.

У процесі євроінтеграції освітянська спільнота стоїть на порозі прийняття нового закону про професійну освіту, яка має узгоджуватися з Європейським простором професійної освіти. Йдеться

про інтегровану систему професійної (професійно-технічної) і фахової передвищої освіти, в рамках якої здійснюється професійна профільна середня освіта. Слід також, поряд з європейським, максимально використати північноамериканський досвід створення потужних багаторівневих і багатопрофільних закладів професійної освіти, здатних до гнучкої взаємодії з роботодавцями.

6. У вищій освіті.

У цій ланці актуальною є проблема створення конкурентоспроможної мережі потужних закладів вищої освіти, насамперед шляхом їх укрупнення, які б відігравали провідну роль в європейських просторах вищої освіти і досліджень, слугували локомотивами інноваційного повоєнного відновлення країни, її економіки. Необхідно продовжити системні наукові дослідження і методичні рекомендації щодо реалізації Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки з тим, щоб допомогти МОН України у прийнятті оптимальних рішень з реформування ЗВО (Кабінет Міністрів України, 2022; МОН України, 2024b).

7. В освіті дорослих.

Комплекс викликів, пов'язаних з прискоренням інноваційним розвитком, зростом мобільності трудових ресурсів, вимушеним переміщенням населення, вимагають вдосконалення цієї завершальної освітньої ланки, науково-методичного сприяння прийняттю Закону України «Про освіту дорослих» (Верховна Рада України, 2023).

8. Щодо кадрового забезпечення освіти.

Наукової рефлексії і методичних рекомендацій передовсім потребують структура, зміст і якість підготовки та підвищення кваліфікації педагогічного і науково-педагогічного персоналу, створення умов для його кар'єрного розвитку і результативної діяльності.

9. Щодо цифровізації освіти.

Цифровізація, особливо використання штучного інтелекту, як цивілізаційний тренд мають випереджально відбуватися в освіті та науці. Важливо розширити науково-методичні розробки цієї проблематики.

10. Щодо європейської інтеграції освіти і науки України.

Необхідно значно розширити участь у проєктах і програмах міжнародної співпраці, зокрема за програмами ЄС: Еразмус+, «Горизонт Європа», а також двостороннє партнерство і співробітництво.

11. Стосовно фінансової підтримки освіти і науки.

Затребуваними є дослідження з обґрунтування оптимізації розподілу ВВП між освітніми ланками та для науки, підвищення конкурентоспроможності оплати праці в освіті і науці, законодавчого визначення пріоритетними дослідження проблем розвитку людини, формування конкурентоспроможного людського капіталу.

12. У психологічному супроводі освітніх і суспільних процесів, розвитку особистості.

Академія має й надалі актуалізувати і підвищувати теоретичний рівень і вплив на суспільну практику фундаментальних і прикладних психологічних досліджень і розробок. Особливу увагу слід приділити вивченню соціально-психологічного стану суспільства, людини, психічного здоров'я і безпеки населення, зокрема в кризових ситуаціях, наданню методичних рекомендацій закладам освіти, психологічної допомоги постраждалим.

Узагальнюючи, слід підкреслити, що НАПН України у 2025 р. має зробити все можливе для максимального використання наукового і методичного потенціалу заради наближення переможного миру у війні, підвищення обороноздатності і національної безпеки, посилення згуртованості і резильєнтності українського суспільства, повоєнного інноваційного відновлення, прискорення євроінтеграції країни, реалізації пріоритетів і актуальних завдань державної освітньо-наукової політики, розвитку фундаментальних і прикладних досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології.

Виконання зазначених завдань вимагає подальшого самовдосконалення роботи Академії відповідно до Стратегії на 2023-2027 роки (НАПН України, 2023с), Пріоритетних напрямів (тематики) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок на 2023-2027 роки (НАПН України, 2023b), Концепції розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки (НАПН України, 2024g) у співпраці із споживачами наукової і методичної продукції.

Слід розширити науково-експертну функцію щодо стану і перспектив розвитку всіх рівнів і ланок освіти, психічного благополуччя суспільства, громадян, для своєчасного і повного інформування органів державної влади, закладів освіти, освітян, здобувачів освіти, громадськості.

Необхідно посилювати взаємодію, співпрацю, координацію діяльності з Міністерством освіти і науки України, профільним Комітетом Верховної Ради України, Національною академією наук України, національними галузевими академіями наук, закладами освіти, науковими установами, органами державного управління та громадськими організаціями.

Надзвичайно важливо розширювати комунікаційну діяльність, інформування зацікавлених структур про найвагоміші результати наукових досліджень вчених Академії з усієї актуальної проблематики.

Тож, заради досягнення переможного миру у війні з російським агресором, захисту і збереження української держави, подальшого розвитку українського суспільства, євроінтеграції, розвитку освіти і науки, формуванню сучасного людського капіталу слід серйозно примножити зусилля усіх членів Академії і співробітників наукових установ! Впевнений, що так і буде!

Слава захисникам і захисницям України!

Слава Україні!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Авшенюк, Н.М., & Огієнко, О.І. (2024). *Зміст професійної підготовки вчителів: глосарій ключових понять* : глосарій. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744701>
- Алексєєнко, Т., Петрук, О., Барановська, О., Ліпчевська, І., & Павлова, Т. (2024). *Дидактико-методичний супровід подолання навчальних втрат у базовій середній освіті* : методичні рекомендації. Київ: Педагогічна думка, 53 с. <https://undip.org.ua/library/dydyaktyko-metodychnyy-suprovid-podolannia-navchalnykh-vtrat-u-bazoviy-seredniy-shkoli-metodychni-rekomendatsii/>
- Бабяк, О.О., Вовченко, О.А., Гладченко, І.В., Данілавічюте, Е.А., Довгопола, К.С., Жук, В.В., Кульбіда, С.В., Легкий, О.М., Литвинова, В.В., Литовченко, С.В., Литовченко, В.П., Міськов, Г.В., Рибак, О.А., Таранченко, О.М., & Чеботарьова, О.В. (2024). *Запровадження безбар'єрності освітніх послуг в закладах дошкільної та загальної середньої освіти : аналітичні матеріали для МОН України*. Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742529/>
- Байдик, В.В., Гопкало, Ю.П., Корнієнко, І.О., Лунченко, Н.В., Луценко, Ю.А., Мороз, Р.А., & Саврасов, М.В. (2024). *Психологічна безпека освітнього середовища методи, технології, шляхи формування* : практичний посібник (Н.В. Лунченко, ред.). Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743724>
- Баніт, О.В. (2024а). Андрагогічно орієнтована модель професійного розвитку викладачів ЗВО в умовах корпоративної освіти In: *Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій : матеріали VIII Всеукраїнського науково-методичного семінару (8 листопада 2024 р.)*. Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, С. 17-20. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743773/>
- Баніт, О.В. (2024b). *Корпоративна освіта і навчання викладача вищої школи* : навчальна програма. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742786/>
- Бахрушин, В.Є. Винницький, М.І., Захарченко, В.М., Золотарьова, І.О. Калашнікова, С.А. Луговий, В.І. Мруга, М.Р., Рашкевич, Ю.М., Сікорська, І.М., Ставицький, А.В., Таланова, Ж.В., & Шитікова, С.П. (2024). *Національний освітній глосарій: вища освіта* (4-е вид., перероб. і доп.). (В.Г. Кремень, В.Є. Бахрушин, Ю.М. Рашкевич, ред.), 114 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/Glosarij_VO_09.2024-114p.pdf
- Бевз, Г.М. (ред.), Боброва, Л.Г., Дзюбенко, О.А., Ловка, О.В., Петренко, І.В., & Чистяк, О.В. (2024). *Сім'я як носій громадської думки щодо розвитку освіти у поствоєнному суспільстві* : практичний посібник. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 182 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744602/>
- Богданець-Білокаленко, Н., & Караман, С. (2024). *Навчальна текстоотека з української мови для учнів 5-6 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовами національних меншин* : хрестоматія. Київ: Видавничий дім «Освіта», 66 с. <https://surl.li/frrrxl>
- Бужинецька, К.Б. (2024). *Важливі кроки: сучасні практики підтримки родин дітей з ООП в умовах криз* : методичні рекомендації. Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 22 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744144>
- Васютинський, В., Вінков, В., Губеладзе, І., Діброва, В., Коробка, Л., Кравчук, С., & Стрільчук, О. (2025). *Взаємодія спільнотних ідентичностей під впливом воєнних дій: соціально-психологічні ефекти* : монографія (І. Губеладзе, ред.). Київ: Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. <https://surl.li/hewwnf>
- Верховна Рада України. (2023, 12 січня). *Про прийняття за основу проекту Закону України про освіту дорослих (2874-IX)*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2874-IX>
- Верховна Рада України. (2025, 18 березня). *Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв (13120)*. surl.li/gzgqhv
- Волощук, І.С., Калмикова, Л.О., Мелешко, В.В., Мирончук, Н.М., Тадеєв, П.О., Тадеєва, М.І., & Шуленок, О.С. (2024). *Науково-методичні засади реалізації змісту середньої спеціалізованої освіти наукового спрямування* : методичний посібник.

- Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744678>
- Воробйова, О., Луговий, В., Паламарчук, О., Слюсаренко, О., Таланова, Ж., & Ткаченко, В. (2024). *Розвиток систем забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти в контексті стійкого розвитку*: монографія (В. Луговий, Ж. Таланова, ред.). Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 92 с. <https://doi.org/10.31874/978-617-7486-44-1-2024>
- Герлянд, Т.М. (2024) Організація змішаного навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти за сучасних умов In: *Освітні інновації в умовах цифрових трансформацій професійної підготовки фахівців: матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції* (м. Харків, 12 грудня 2024 р.). Харків: «Міська друкарня», С. 10-13. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743821/>
- Герлянд, Т.М., & Каленський, А.А. (2024) Форми і методи реалізації екоорієнтованих педагогічних технологій для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників In: *Інноваційна професійна освіта. Модернізація освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти в контексті глобальних і національних викликів: матеріали VI Всеукраїнського науково-практичного семінару, 7 (20)*. С. 266-272. Київ: ІПО НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743900/>
- Гриб'юк, О.О., Дзюба, С.М., Коваленко, В.В., Мар'єнко, М.В., Осадчий, В.В., Семеріков, С.О., Шишкіна, М.П., & Яцишин, А.В. (2024). *Використання відкритого освітнього середовища з елементами штучного інтелекту для професійного розвитку вчителів*: методичні рекомендації (М.П. Шишкіна, ред.). Київ: Інститут цифровізації освіти НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743998/>
- Гуржій, А.М., & Пригодій, М.А. (2024) Принципи розроблення цифрової навчальної платформи для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників. *Інноваційна професійна освіта. Модернізація освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти в контексті глобальних і національних викликів: матеріали VI Всеукраїнського науково-практичного семінару, 7(20)*. С. 316-326. Київ: ІПО НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743993>
- Дворник, М.С. (ред.), Громова, Г.М., Гундештайло, Ю.Д., Лазоренко, Б.П., Мирончак, К.В., Савінов, В.В., Титаренко, Т.М., & Чернявська, М.О. (2024). *Соціально-психологічні інструменти промоції здорового способу життя*: методичні рекомендації. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 105 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740523/>
- Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. (2024). *Всеукраїнський місячник шкільних бібліотек*. 2024. <https://dnpb.gov.ua/ua/всеукраїнський-місячник-шкільних-бі/>
- Драч, І., Петроє, О., & Бородієнко, О. (2024а). *Концепція розвитку відкритої науки в науковій організації*. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 16 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/Kontsepsiya-rozvytku-VN-v-NO_IVO-2024-16p.pdf
- Драч, І., Петроє, О., & Бородієнко, О., Приходькіна, Н., Регейло, І., Саюк, М., & Слободянюк, О. (2024б). *Оцінювання якості дослідницької діяльності університетів на основі принципів і підходів відкритої науки*: монографія (І. Драч, О. Петроє, ред.) Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 202 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/Doslidn-univ-Vidkryta-nauka_IVO-2024-202p.pdf
- Драч, І.І., Петроє, О.М., Бородієнко, О.В., & Регейло, І.Ю. (2024с). Концептуальні засади розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки: За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України, 22 серпня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України, 6(2)*, 1-6. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6209>
- Закону України «Про дошкільну освіту». (2024, 6 червня). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20>
- Засекіна, Т.М. (2024). Концептуальні засади розроблення модельних навчальних програм для профільної освіти: Наукова доповідь на методологічному семінарі «Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації», 4 квітня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України, 6(1)*, 1-4. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6111>
- Засекіна, Т.М., Журба, К.О., Драч, І.І., & Сидоренко, В.В. (2025). Про результати виконання у 2024 році наукових досліджень з проблем розвитку освіти, що потребують невідкладного розгляду: За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України, 23 січня 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України, 7(1)*, 1-17. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7104>
- Іванова, С.М., Вакалюк, Т.А., Мінтій, І.С., & Олексюк, В.П. (2024). *Програма дистанційного курсу «Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем»*. Київ: Інститут цифровізації освіти НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744317/>
- Інститут педагогіки НАПН України. (2024а). *Підручники 7 клас*. <https://undip.org.ua/to-teachers/textbooks/pidruchnyky-7-klas/>
- Інститут педагогіки НАПН України. (2024б). *Підручники 8 клас*. <https://undip.org.ua/to-teachers/textbooks/pidruchnyky-8-klas/>
- Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. (2024, 29 лютого). *Комплект модельних навчальних програм для спеціальних закладів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку помірного та тяжкого ступеня (9 програм)*. <https://ispukr.org.ua/?p=11498>
- Кабінет Міністрів України. (2021, 4 серпня). *Про затвердження планів заходів з реформування Національної академії аграрних наук, Національної академії правових наук, Національної академії педагогічних наук на 2021 і 2022 роки* (911-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2021-p>
- Кабінет Міністрів України. (2022, 23 лютого). *Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в*

- Україні на 2022-2032 роки (286-р). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-p>
- Кабінет Міністрів України. (2024, 25 липня). *Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти* (851). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-p>
- Канішевська, Л.В., & Рагозіна, В.В. (2024). *Стан військово-патріотичного виховання старшокласників закладів загальної середньої освіти: результати всеукраїнського опитування*: препринт (аналітичні матеріали). Івано-Франківськ: «НАІР», 40 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742493/>
- Карамушка, Л.М. (2024). *Психічне здоров'я особистості під час війни: як його зберегти та підтримати*: методичні рекомендації. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741842/>
- Карамушка, Л.М., Креденцер, О.В., Терещенко, К.В., Лагодзінська, В.І., Івкін, В.М., Клименко, Н.Г., & Ковальчук, О.С. (2024). *Технології забезпечення психічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни та післявоєнного відновлення*: монографія (Л.М. Карамушка, ред.) Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741857/>
- Коваленко, В.В., Бужинецька, К.Б., & Предко, В.В. (2025). Про виконання у 2024 р. наукових досліджень для підтримки молодих вчених: За матеріалами наукової доповіді на засіданні Президії Національної академії педагогічних наук України, 23 січня 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 7(1), 1-8. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7105>
- Кокун, О.М., Бахмутова, Л.М., Кружева, Т.В., Войтович, М.В., Савченко, Т.Л., Коробейнікова, І.Г., & Лупанець, О.М. (2024а). *Забезпечення психофізіологічної стійкості різних верств населення України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення*: практичний посібник (О.М. Кокун, ред.). Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/742066>
- Кокун, О.М., Корніяка, О.М., Гуменюк, Г.В., Панасенко, Н.М., Болотнікова, І.В., Дзвоник, Г.П., & Гомонюк, В.О. (2024б). *Психофізіологічне забезпечення життєстійкості фахівців соціономічних професій в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення*: практичний посібник (О.М. Кокун, ред.). Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Київ: <https://lib.iitta.gov.ua/742487>
- Кремень, В.Г., Луговий, В.І., Топузов, О.М., & Регейло, І.Ю. (2024а). Про виконання у 2024 р. Програми спільної діяльності Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України на 2024-2026 рр.: За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України, 19 листопада 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(2), 1-18. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6219>
- Кремень, В.Г., Луговий, В.І., Топузов, О.М., & Регейло, І.Ю. (2024б). Про виконання у 2024 р. Програми спільної діяльності Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 рр.: За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України, 19 грудня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(2), 1-13. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6240>
- Кремень, В.Г., Луговий, В.І., Топузов, О.М., & Регейло, І.Ю. (2024с). Про виконання у 2024 р. плану Національної академії педагогічних наук України щодо відкритої науки: За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України, 19 грудня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(2), 1-12. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6241>
- Кремень, В.Г., Луговий, В.І., Саух, П.Ю., Слюсаренко, О.М., & Таланова, Ж.В. (2024д). *Мережа державних закладів вищої освіти України: аналіз ефективності та конкурентоспроможності*: препринт (аналітичні матеріали) (В.Г. Кремень, ред.). Київ: НАПН України, <https://doi.org/10.37472/NAES-INED-2024>
- Кремень, В.Г. (2025а). Євроінтеграція України: об'єктивна обумовленість і природність процесу. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 7(1), 1-5. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7101>
- Кремень, В.Г. (ред.). (2025б). *Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2024 р. Частина І*. Київ: Педагогічна думка, <https://doi.org/10.37472/zvit2024-1>
- Кремень, В.Г. (ред.). (2025с). *Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2024 р. Частина ІІ*. Київ: Педагогічна думка, <https://doi.org/10.37472/zvit2024-2>
- Кремень, В.Г., Цимбалюк, В.І., Луговий, В.І., Заболотний, Д.І., & Топузов, О.М. (2025д). Про виконання у 2024 р. Програми спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 рр.: За результатами розгляду на засіданні Президії НАПН України, 23 січня 2025 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 7(1), 1-9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2025.7102>
- Левченко, Ф., Озарчук, А., Рогоза, В., Скулатов, О., Сіпій, В., & Тишковець, М. (2024). *Модельна навчальна програма «STEM. 5-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти*. Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 26 с. <https://undip.org.ua/library/modelna-navchalna-prohrama-stem-5-9-klasy-dlia-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity/>
- Луговий, В.І., Слюсаренко, О.М., & Таланова, Ж.В. (2024). Рейтингові методи кількісного оцінювання конкурентоспроможності університетів. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(2), 1-6. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6238>
- Луговий, В.І., & Топузов, О.М. (ред.). (2025). *Наукова продукція Національної академії педагогічних наук України, рекомендована до впровадження (2024 р.)*: збірник анотованого переліку наукової продукції. Київ: Педагогічна думка, <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745035/>
- Лук'янова, Л.Б., Авшенюк, Н.М., & Аніщенко, О.В. (2024). *Професійний стандарт «Андрогог»*. Київ: Талком. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743826>

- Ляшенко, О.І. (ред.), Засека, Т.М., Мальований, Ю.І. Литвинова, С.Г., & Малиношевська, А.В. (2024). *Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації*: збірник матеріалів. Київ: Видавничий дім «Освіта», 288 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/>
- Мелков, Ю. (ред.), Гаврилюк, А., Зінченко, В., Вітренко, Ю., & Ворона, В. (2024). *Розвиток університетів: теоретичні та методичні засади забезпечення синергії соціальних і інституційних трансформацій вищої освіти, науки та економіки*: монографія. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 102 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/Synergy-transform-VO_IVO-2024-102p.pdf
- Міністерство освіти і науки України. (2024а, 4 вересня). *Методичні рекомендації щодо запровадження безбар'єрності освітніх послуг у закладах дошкільної освіти з урахуванням потреб людей з порушеннями мови, слуху, комунікації, руху, батьків із дітьми, людей старшого віку та інших суспільних груп*. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/66d/850/0f5/66d8500f5d232894940546.pdf>
- Міністерство освіти і науки України. (2024b, 8 жовтня). *МОН пропонує до громадського обговорення проекту розпорядження КМУ «Питання Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки»*. <https://surli.cc/axqfiq>
- Міністерство освіти і науки України. (2024с, 10 жовтня). *Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)* (1451). <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-reformuvannia-profilnoi-serednoi-osvity-akademichni-litsei>
- Національна академія педагогічних наук України. (n.d). *Структура НАПН України. Установи НАПН України*. <https://naps.gov.ua/#>
- Національна академія педагогічних наук України. (2022). *Програма спільної діяльності Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 роки*. <https://naps.gov.ua/ua/activities/research/nas25/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2023а). *Програма спільної діяльності Національної академії медичних наук України та Національної академії педагогічних наук України на 2023-2025 роки*. https://naps.gov.ua/uploads/files/sod/2023/napn-namn_2023-2025.pdf
- Національна академія педагогічних наук України. (2023b, 27 квітня). *Пріоритетні напрями (тематика) наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок НАПН України на 2023-2027 роки*. <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3014/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2023с, 27 квітня). *Стратегія розвитку Національної академії педагогічних наук України на 2023-2027 роки*. <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3013/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2024а). *Перелік прикладних наукових досліджень Національної академії педагогічних наук України на 2025 рік*. <https://naps.gov.ua/ua/activities/research/applications/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2024b). *Перелік фундаментальних наукових досліджень Національної академії педагогічних наук України на 2025 рік*. <https://naps.gov.ua/ua/activities/research/fundamental/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2024с). *Програма спільної діяльності Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України на 2024-2026 роки*. https://naps.gov.ua/uploads/files/sod/2024/mon-naps_2024-2026.pdf
- Національна академія педагогічних наук України. (2024d). *Програма спільної діяльності між Національною академією педагогічних наук та Національною академією правових наук на 2024-2026 роки*. https://naps.gov.ua/uploads/files/sod/2024/napn-naprn_2024-2026.pdf
- Національна академія педагогічних наук України. (2024е, 16 лютого). *Спільне засідання Президії НАПН України і Комітету педагогічних наук Польської академії наук*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3240/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2024f, 22 березня). *Спільне засідання Президії НАПН України і вченої ради Сумського державного університету*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3262/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2024g, 2 вересня). *Концепція розвитку відкритої науки в НАПН України на 2024-2030 роки*. <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3373/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2024h, 20 листопада). *Про прийняття рішення ЮНЕСКО продовжити мандат Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3449/>
- Національна академія педагогічних наук України. (2025а). *Інформація Національної академії педагогічних наук України щодо виконання Державного бюджету України: 2024 р. (оцінка ефективності використання)*. <https://naps.gov.ua/ua/activities/finance-economic/reports/budget2024/>
- Національна академія педагогічних наук. (2025b, 3 квітня). *Методологічний семінар НАПН України «Стратегічні орієнтири та інноваційні практики утвердження української національної ідентичності в умовах воєнного стану»*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3554/>
- Овчарук, О. (2024). Міжнародні підходи та критерії ефективності розвитку цифрового освітнього середовища для організації дистанційного навчання. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття»*, 10(2024), С. 127-136. [https://doi.org/10.35387/ucj.2\(10\).2024.0010](https://doi.org/10.35387/ucj.2(10).2024.0010)
- Окушко, Т.К. (ред.), Харченко, Н.В., Малиношевський, Р.В., & Киреева, А.П. (2024). *Громадянська ідентичність на перетині суспільних змін. Препринт за результатами Всеукраїнського опитування учнівської молоді та освітян з проблеми*

- формування громадянської ідентичності. Івано-Франківськ: «НАІР», 36 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742498/>
- Онаць, О.М., Саух, І.В., Чижевський, Б.Г., Попович, Л.М., & Данко, А.Ю. (2024). *Державно-громадське управління закладами загальної середньої освіти на засадах суб'єктної партнерської взаємодії*: монографія. Київ: Видавничий дім «Освіта», 228 с. https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/08/Mono_-Onats_ostatochna-versiia.pdf
- Остапенко, І.В. (ред.), Жадан, І.В., Снар, О.М., & Позняк, С.І. (2024). *Сучасна українська молодь: регіональні особливості ідентифікації*: монографія. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 127 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744874/>
- Панок, В.Г., & Куліш, Т.І. (2024). Захист і підтримка ментального здоров'я українців в умовах воєнного стану: виклики і відповіді: Наукова доповідь загальним зборам НАПН України «Захист і підтримка ментального здоров'я українців в умовах воєнного стану: виклики і відповіді», 22 листопада 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(2), 1-7. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6221>
- Пашченко, Т.М., & Остапенко, А. (2024). Науково-методичний супровід професійного саморозвитку педагогів фахових коледжів In: *Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика і практика: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Київ: Науково-методичний центр ВФПО, С.17-21. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743228>
- Петренко, Л.М., Кучерявий, О.Г., & Лаврінченко, О.А. (2024а). *Теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього викладача закладу вищої педагогічної освіти до професійної діяльності в умовах цифровізації суспільства*: монографія. Київ: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка». <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742808/>
- Петренко, Л.М., Кучерявий, О.Г., Лаврінченко, О.А., Тринус, О.В., & Козубцов, І.М. (2024b). *Цифровий супровід професійної підготовки майбутніх викладачів у воєнний та повоєнний час*. Київ: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка»
- Петренко, Л.М., & Султанова, Л.Ю. (2024с). *Підготовка викладача закладу вищої педагогічної освіти до цифрової безпеки у воєнний час: методичні рекомендації*. Київ: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка», <http://surl.li/rdqhgpr>
- Петрук, О., Алексеєнко, Т., Барановська, О., Ліпчевська, І., & Павлова, Т. (2024). *Дидактико-методичний супровід подолання навчальних втрат у початковій освіті: методичні рекомендації*. Київ: Педагогічна думка, 50 с. <https://doi.org/10.32405/978-966-644-730-5-2024-51>
- Радкевич, В.О. (2024). Розвиток національної професійної освіти в умовах війни, повоєнного відновлення та євроінтеграції України: Наукова доповідь на методологічному семінарі НАПН України «Розвиток національної професійної освіти в умовах війни, повоєнного відновлення та євроінтеграції України», 21 листопада 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(2), 1-19. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6226>
- Радкевич, В.О., Кравець, С.Г., Попова, В.В., Чепуренко, Я.О., & Крячко, В. (2024) *Механізми державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти у повоєнний час: методичні рекомендації* (В.О. Радкевич, С.Г. Кравець, ред.). Київ: Інститут професійної освіти НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743396/>
- Радомський, І.П. (2024) *Андрагогічні засади професійного розвитку викладача вищої школи*: навчальна програма. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740721>
- Сидоренко, В.В. (2024а). *Атлас конкурентоспроможних на ринку праці професій в умовах повоєнного відновлення України*: навчальний посібник. Біла Церква: БІНПО, 356 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743896/>
- Сидоренко, В.В. (2024b). Кваліфікаційний розрив (skills gap) на ринку праці України: стан та механізми його подолання. *Вісник післядипломної освіти*, 28 (57). Серія «Педагогічні науки», с. 191-211. [https://doi.org/10.58442/2218-7650-2024-28\(57\)](https://doi.org/10.58442/2218-7650-2024-28(57))
- Сидоренко, В.В. (2024с, 27-29 березня). *Кваліфікаційний розрив (skills gap) на ринку праці в умовах війни та повоєнного відновлення економіки України* [Презентація]. Відкритий онлайн лекторій: «Кваліфікаційний розрив (skill gap) на ринку праці України: стан та механізми його подолання». XV Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти-2024», Київ. <https://t1p.de/621ty>
- Сидоренко, В.В., & Горошкова, Л.А. (2024а). *Кваліфікаційний розрив на ринку праці в умовах війни та повоєнного відновлення України*: міжнародна монографія (В.В. Сидоренко, ред.). Poland: Belostok: Białostockie Wydawnictwo Naukowe, 104 с. ISBN 978-83-953142-7-8; <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743785/>
- Сидоренко, В.В., & Горошкова, Л.А. (2024b). *Регіональні карти ринку праці: професії і кваліфікації: цифровий програмно-методичний комплекс* (В.В. Сидоренко, ред.). Біла Церква: БІНПО, 150 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743786/>
- Сисоєва, С.О., Вайнола, Р.Х., & Михайліченко, М.В. (2024). *Міждисциплінарний тезаурус дослідження освітніх та виховних проблем на пограниччі України*: наукове видання. Київ: ЦП Компрінт, 63 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740198/>
- Скиба, Ю. (ред.), Жабенко, О., Ковтунець, В., Отич, О., Червона, Л., & Ярошенко, О. (2024). *Теоретичні основи і механізми взаємодії вищої освіти та ринку праці в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України*: монографія. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 135 с. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/Vzayemodiya-VO-ta-rynku-pratsi_IVO-2024-135p.pdf
- Сліпучіна, І.А., & Савченко, Я.В. (2023) *Реалізація STEM підходу в освітньому середовищі інтерактивного музею науки: методичні рекомендації*. Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740927/>

Тітова, О.А. (2024). Результати констатувального етапу експериментальної роботи «Теоретичні і методичні основи розвитку професійної компетентності педагогічних працівників фахових коледжів в умовах пандемії, воєнного та повоєнного часу»: Наукова доповідь на засіданні вченої ради Інституту професійної освіти НАПН України 18 березня 2024 р. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(1), 1-11. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6118>

Ivanova T, Kozhyna A, Lelechenko A, Derun T & Slobozhan O. (2024). Digital transformation in public administration: Evaluating the adoption and impact of

technological innovations in government operations. *Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias*. Vol. 3 (2024). <https://doi.org/10.56294/sctconf20241142>

Rogoza, V., Levchenko, F., Kalinina, L., Zasiakina, T., & Skulovatov, O. (2024). Implementation of STEM education in the framework of the New Ukrainian School reform. *Sci Herald Uzhhorod Univ Ser Phys*. 2024;(55):2064-2073. <https://doi.org/10.54919/physics/55.2024.206er4>

ON THE ACTIVITIES OF THE NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE IN 2024 AND TASKS FOR 2025

Scientific report to the General Meeting of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, April 4, 2025

Vasyl Kremen

DSc in Philosophy, Professor, Full Member (Academician) of NAS of Ukraine and NAES of Ukraine, President, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. The report outlines the main results of the scientific, scientific and technical (experimental), scientific and organisational, expert and educational activities of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine in 2024, which were carried out in the third year of the war of aggression unleashed by the Russian Federation. The activities were aimed at systematic scientific and methodological solution of educational, pedagogical and psychological problems of social development, implementation of the priorities of the state educational and scientific policy, improvement of scientific potential in the field of education, pedagogy and psychology, strengthening its influence on ensuring the sustainability of the Ukrainian society under martial law and post-war recovery of the country, taking into account the tasks of European integration.

The NAES of Ukraine continued its systematic participation in the substantiation, development and implementation of new generation educational and scientific legislation, adaptation of the national educational and scientific sphere to the EU standards in cooperation with the Ministry of Education and Science of Ukraine, the Parliamentary Committee on Education, Science and Innovation, other government bodies, the National Council of Ukraine for the Development of Science and Technology, its Administrative and Scientific Committees, the National and National Branch Academies of Sciences, the National Erasmus+ Office in Ukraine, and the Horizon Europe Office in Ukraine regarding the Eurointegration of education and science, as well as other organizations. Much effort has been made to develop innovative individual, create competitive human capital, consolidate the Ukrainian nation, and ensure civic and patriotic education through education and science.

The report presents the results of the work of the Academy, its research institutions and university, teams of researchers, full members and corresponding members. The fulfillment of the statutory tasks of NAES of Ukraine and its development strategy, the work of the general meetings, methodological seminars and the Presidium of NAES of Ukraine are characterized, and the human resources potential of the institutions is revealed. The most significant scientific achievements of the Academy's scholars are presented, highlighting the impact of the results of the activities of NAES institutions on the development of the economy, increasing the country's defence capability and security, health and quality of life, development of advanced science, education, social sphere, culture, environmental protection, and state policy.

Keywords: National Academy of Educational Sciences of Ukraine; research activities; Ukrainian education; pedagogy; psychology; scientific and methodological support; innovative person; military aggression.

Дата публікації: 29 квітня 2025 р.